

Vismigratierivier

Layman's report

**Co-funded by
the European Union**

Inhoudsopgave

1.	Waarom de Vismigratierivier?	3
1.1	Probleemstelling	3
1.2	Doelstellingen	4
1.3	Bijdrage aan nationale en internationale doelen	4
2.	Hoe werkt het?	5
2.1	Vereisten	5
2.2	Ontwerp en constructie	6
2.3	Innovaties	6
3.	Duurzaamheid en circulariteit	7
3.1	Voorbeelden van hergebruik	7
4.	Samenwerking en financiering	8
4.1	Partners en rollen	8
4.2	Aannemers	8
4.3	Financiering	9
5.	Wetenschappelijk onderzoek en monitoring	10
5.1	Onderzoeksvragen	10
5.2	Monitoring	10
6.	Voordelen ecologie en Milieu	11
6.1	Ecologische voordelen	11
6.2	Langetermijneffecten op het milieu	11
7.	Voorbeelden migrerende vissoorten	12
8.	Beleving en Educatie	13
8.1	Activiteiten en Excursies	13

8.2	Educatieve Programma's	13
9.	Communicatiemijlpalen	14
10.	Evaluatie	16
10.1	Successen	16
10.2	Geleerde lessen	16
10.3	Toekomstige stappen	16
10.4	Analyse van (verwachte) voordelen	16

Artist Impression Vismigratierivier door Feddes/Olthof-Landschapsarchitecten

Hoofdstuk 1

Waarom de Vismigratierivier?

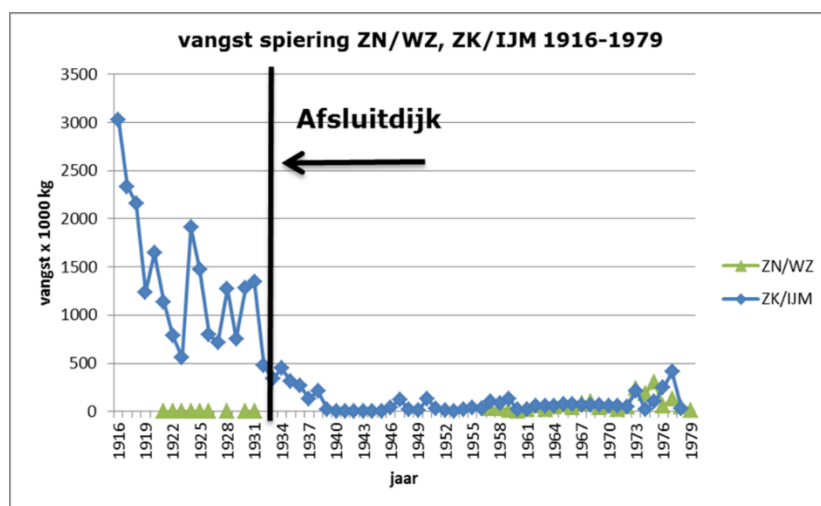
De Afsluitdijk sloot in 1932 de Waddenzee af van het IJsselmeer. Dat gaf Nederland veiligheid, maar betekende een ramp voor de natuur. Trekvisen zoals zalm, paling en steur konden hun weg niet meer vinden van zout naar zoet water. Ook voor vogels verdween een belangrijk leefgebied waar zij konden foerageren, rusten en broeden. De **Vismigratierivier** is bedacht om dit probleem op te lossen. Het is een unieke doorgang in de Afsluitdijk waar vissen dag en nacht, het hele jaar door, vrij kunnen zwemmen tussen zee en meer. Binnen dit grote project richt het **LIFE Fish Migration River-project (LIFE NAT/NL/000155)** zich op het natuurherstel. LIFE betaalt en ondersteunt vooral de maatregelen die de ecologische waarde vergroten:

- herstel van de natuurlijke overgang van zout naar zoet water (estuariene condities);
- aanleg van een rustplaats (hoogwater vluchtplaats) voor vogels in de Waddenzee;
- betere omstandigheden voor trekvisen én meer voedsel voor vogels;
- monitoring en kennisdeling, zodat dit project ook een voorbeeld kan zijn voor andere plekken in Europa.

1.1 Probleemstelling

Door de bouw van de Afsluitdijk verdween het estuarium: het overgangsgebied van zout naar zoet water. Dit was een belangrijke schakel in de levenscyclus van veel trekvisen. Zonder deze overgang konden ze zich minder goed voortplanten of overleven. Ook voor vogels verdwenen voedselbronnen en geschikte plekken om te leven.

Vispassages en visvriendelijke sluisen helpen maar beperkt. Daarom is een **natuurlijk ingerichte rivier** nodig, die ook bij klimaatverandering en zeespiegelstijging blijft werken.

Line diagram: catch of Smelt before and after the build of the Afsluitdijk

1.2 Doelstellingen

De doelstellingen van het LIFE-project zijn:

- het herstellen van natuurlijke migratieroutes voor trekvisen zoals zalm, elft, steur en paling;
- het verbeteren van de voedselbeschikbaarheid voor vogels in het IJsselmeergebied;
- het vergroten van het leefgebied voor vogels door de aanleg van een rustplaats (hoogwater vluchtplaats) in de Waddenzee en nieuwe oeverzones in het IJsselmeer;
- het tonen van een **klimaatbestendige oplossing** die ook bij veranderende rivierafvoer en stijgende zeespiegel functioneert;
- het uitvoeren van monitoring en communicatie, zodat de kennis en ervaring breed gedeeld kan worden.

1.3 Bijdrage aan nationale en internationale doelen

Dit LIFE-project draagt bij aan:

- **Nationale doelen:** uitvoering van Natura 2000-beheerplannen voor Waddenzee en IJsselmeer, herstel van biodiversiteit en uitvoering van de Kaderrichtlijn Water.
- **Europese doelen:** verbetering van de staat van instandhouding van soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn, bijdragen aan het Natura 2000-netwerk en ontwikkelen van een klimaatrobuuste oplossing voor vismigratie.
- **Internationale samenwerking:** de kennis die hier wordt opgedaan is overdraagbaar naar meer dan 200 vergelijkbare locaties wereldwijd.

Photo from space - Afsluitdijk

Hoofdstuk 2

Hoe werkt het?

De Vismigratierivier is een kilometerslange, slingerende rivier die dwars door de Afsluitdijk loopt. De rivier volgt de getijden van de Waddenzee en heeft verschillende stroomsnelheden, waardoor de diverse soorten trekvis geleidelijk kunnen wennen aan de overgang van zout naar zoet water. Innovatieve schuiven zorgen ervoor dat het achterland beschermd blijft bij extreem hoogwater.

Binnen het LIFE-project ligt de nadruk op de **natuurlijke inrichting** van dit systeem: een overgang van zout naar zoet water waar vissen en vogels gebruik van maken

Video: Hoe werkt de Vismigratierivier?

2.1 Vereisten

Voor het LIFE-gedeelte van het project gelden de volgende uitgangspunten:

- **Vismigratie:** een permanente en natuurlijke verbinding die trekvis helpt om de Afsluitdijk te passeren.
- **Waterveiligheid:** de veiligheid van het achterland blijft altijd voorop staan; de rivier wordt zo ingericht dat dit niet in gevaar komt.
- **Estuariene condities:** een brede overgangszone waar vissen rustig kunnen wennen van zout naar zoet water.
- **Leefgebied voor vogels:** aanleg van een rustplaats (hoogwater vluchtplaats) en nieuwe oeverzones zodat vogels meer plekken hebben om te rusten, broeden en voedsel te vinden.

- **Klimaatbestendigheid:** de rivier blijft werken bij zeespiegelstijging en veranderende rivierafvoer.

2.2 Ontwerp en constructie

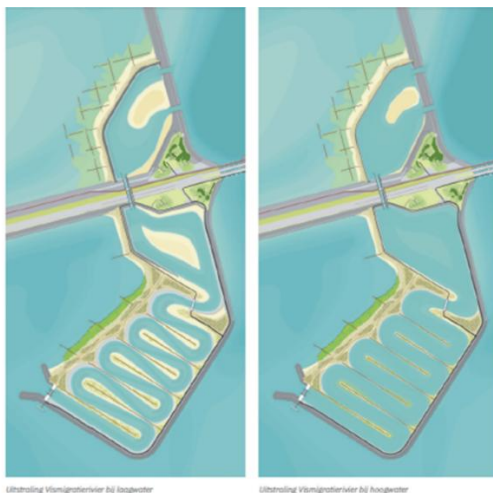
Het ontwerp en de constructie van de Vismigratierivier zijn zorgvuldig gepland om de natuurlijke getijden van de Waddenzee te volgen, gebruik te maken van duurzame materialen en innovatieve technieken toe te passen om de vismigratie te faciliteren. Het LIFE-project draagt bij aan de ecologische inrichting van de rivier. Dat betekent:

- **Locatie:** De Vismigratierivier wordt aangelegd bij Kornwerderzand, aan de Friese zijde van de Afsluitdijk.
- **Structuur:** De rivier heeft een slingerend verloop en volgt de natuurlijke getijden van de Waddenzee.
- **Aantrekkingsstroom:** Bij de ingang van de Vismigratierivier spuit het spuisluiscomplex bij Kornwerderzand zoet water uit het IJsselmeer de Waddenzee op. Dit is belangrijk voor de vindbaarheid van de Vismigratierivier door migrerende vissen.
- **24/7 Open voor vis:** Het uitgangspunt is dat de Vismigratierivier altijd open staat voor vissen, tenzij er sprake is van extreem hoogwater of een te hoog zoutgehalte in de rivier. Dan sluiten innovatieve schuiven de rivier tijdelijk af.
- **Rustplaats vogels:** aanleg van een lage zandplaat, geschikt als rustplaats (hoogwater vluchtplaats) voor vogels in de Waddenzee.
- **Materialen:** Er is gebruik gemaakt van natuurlijke en hergebruikte materialen, zoals zand en riet, die zorgen voor een natuurlijk leefgebied voor vissen en vogels.

2.3 Innovaties

Dit LIFE-project laat zien hoe we **bouwen met de natuur**. Belangrijke innovaties zijn:

- **Getijden:** De Vismigratierivier maakt gebruik van getijden (eb en vloed) om de natuurlijke stroming te simuleren. Een estuarien systeem dat zich aanpast aan klimaatverandering en dus ook in de toekomst blijft werken;
- **24/7:** het verlengen van het migratievenster voor vissen: niet een paar minuten per dag, maar 24 uur per dag, het hele jaar door;
- Een **rustgebied in de Waddenzee** voor kwetsbare vogelsoorten;
- **Monitoring en communicatie** om te laten zien wat werkt, en om andere landen te inspireren.

Artist impression Fish Migration River: differences between the tides (eb and flow)

Hoofdstuk 3

Duurzaamheid en circulariteit

De bouw van de Vismigratierivier is een groot project met veel grond en materiaal. Daarom is er bewust gekozen voor **hergebruik en circulair bouwen**. Dat betekent: zo min mogelijk verspillen en materialen opnieuw gebruiken. Dit is niet alleen goed voor het milieu, maar bespaart ook kosten en CO₂-uitstoot.

Voor het LIFE-project is dit belangrijk omdat het laat zien hoe je natuurherstel en duurzaam bouwen kunt combineren.

3.1 Voorbeelden van hergebruik

- **Breuksteen:** stenen die vrijkwamen bij de versterking van de Afsluitdijk zijn gebruikt voor de rivierbedding en dammen.
- **Zand:** zand uit de vaargeul bij Kornwerderzand is toegepast voor de aanleg van de rivier.
- **Grond:** grond die vrijkwam bij de verbreding van de N31 en de dijkversterking langs de Afsluitdijk is hergebruikt.
- **Riet:** rietplanten uit de Makkumer Noordwaard zijn opnieuw geplant langs de oevers van de Vismigratierivier.

Door deze aanpak is de rivier niet alleen een ecologische verbinding, maar ook een **voorbeeld van circulaire bouw**.

Afbeelding: Succesvolle riettransplantatie op de westflank van de Vismigratierivier

Hoofdstuk 4

Samenwerking en financiering

De Vismigratierivier is een project dat alleen mogelijk is dankzij samenwerking tussen veel partijen. Het LIFE-project is daar een belangrijk onderdeel van. LIFE financiert de natuurmaatregelen en laat zien hoe Europese steun kan bijdragen aan herstelprojecten die zowel lokaal als internationaal belangrijk zijn.

4.1 Partners en rollen

Verschillende organisaties werken samen aan dit project:

- **Provincie Fryslân:** opdrachtgever en coördinator van het project.
- **Waddenvereniging:** initiatiefnemer en hoeder van de natuur in de Waddenzee.
- **It Fryske Gea:** natuurbeheerder, betrokken bij inrichting en beheer van het gebied.
- **Sportvisserij Nederland:** vertegenwoordigt sport- en beroepsvissers.
- **NetVISwerk:** belangenorganisatie voor kleine kust- en binnenvissers.
- **Blauwe Hart Natuurlijk:** coalitie die werkt aan een gezond IJsselmeergebied.

Samen zorgen deze partijen voor de uitvoering van zowel de technische als de ecologische onderdelen. Het **LIFE-project** benadrukt vooral de maatregelen voor natuurherstel en monitoring

4.2 Aannemers

Ook aannemers spelen een grote rol:

- **Levvel (Rijkswaterstaat):** maakte de doorgangen en inzwemopeningen in de Afsluitdijk.
- **IJsselmeerwerken (Van Oord & BAM Infra):** legde de contouren van de rivier aan weerszijden van de Afsluitdijk.
- **Boskalis:** realiseerde de slingerende rivier zelf.

Deze samenwerking zorgt ervoor dat de technische uitvoering aansluit op de ecologische doelen van LIFE.

4.3 Financiering

Het totale project kost ongeveer **80 miljoen euro**. **LIFE** draagt met **3,5 miljoen euro subsidie** bij aan de natuurmaatregelen. Andere financiers zijn:

- Provincies Fryslân en Noord-Holland;
- De Rijksoverheid;
- Het Waddenfonds (voor onderzoek en monitoring);
- De Nationale Postcode Loterij.

Het LIFE-aandeel is bescheiden in de totale som, maar cruciaal: het maakt de **ecologische kern van het project** mogelijk en versterkt de internationale voorbeeldfunctie.

Afbeelding: Blije Vis op Wereldvismigratiedag Afsluitdijk

Hoofdstuk 5

Wetenschappelijk onderzoek en monitoring

De Vismigratierivier is uniek in de wereld, maar er zijn wereldwijd ongeveer 200 vergelijkbare locaties. Daarom dient de Vismigratierivier ook als **testfaciliteit voor wetenschappelijk onderzoek** naar het gedrag van trekvis. Dit onderzoek wordt na oplevering uitgevoerd in samenwerking met de Waddenacademie en mede gefinancierd door het Waddenfonds. De ervaringen met de Vismigratierivier zullen worden gedeeld en toegepast op andere locaties. Er is veel internationale belangstelling voor de kennis en ervaring die wordt opgedaan.

Het LIFE-project legt veel nadruk op monitoring en kennisdeling. Dat is belangrijk, want de resultaten moeten bruikbaar zijn voor de hele Europese natuurherstelopgave.

5.1 Onderzoeksvragen

Het wetenschappelijk onderzoek naar de Vismigratierivier richt zich op het gedrag van trekvis, de impact op biodiversiteit en de bijdrage aan het herstel van vispopulaties wereldwijd.

- Hoe gebruiken trekvis de Vismigratierivier en het estuarium?
- Welke effecten heeft de rivier op de visstand en biodiversiteit in het IJsselmeer en de Waddenzee?
- Welke effecten hebben de vogelrustplaatsen in de Waddenzee en het IJsselmeer op vogelpopulaties?
- Op welke manier draagt dit project bij aan herstel van soorten op andere plekken in Europa?

5.2 Monitoring

Het **LIFE-project** voert monitoring uit volgens een vast plan:

- Vissen: tellingen en metingen van soorten zoals zeeprik, rivierprik, zalm, elft, steur en paling.
- Waterkwaliteit: controles van zoutgehalte, doorstroming en ecologische condities.
- Vogels: tellingen op de rustplaats (hoogwater vluchtplaats) voor vogels in de Waddenzee en in de nieuwe oeverzones van het IJsselmeer.
- Ecosysteem: effecten op de voedselketen en de samenhang tussen soorten.

Alle resultaten worden gedeeld in rapporten, bijeenkomsten en via communicatieacties, zodat ze bruikbaar zijn voor andere projecten.

Hoofdstuk 6

Voordelen ecologie en Milieu

De Vismigratierivier speelt een cruciale rol in het herstel van de ecologische balans in het gebied. Het **LIFE-project** zorgt voor grote voordelen voor de natuur in en rond de Afsluitdijk. Door het herstel van de verbinding tussen zee en meer profiteren vissen, vogels en planten. Ook wordt het hele ecosysteem sterker en beter bestand tegen veranderingen.

6.1 Ecologische voordelen

De Vismigratierivier draagt bij aan een gezonde waterkwaliteit, verhoogde biodiversiteit en een beter leefgebied, allemaal essentieel voor het ecosysteem.

- **Gezond Water:** De Vismigratierivier draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit in het IJsselmeer en de Waddenzee.
- **Voor vissen:** soorten zoals zalm, paling, elft en steur krijgen weer toegang tot hun paaigebieden. Binnen vijf jaar na voltooiing kan naar verwachting 70% van de vissen die nu nog wachten bij de sluizen, de rivier gebruiken.
- **Voor vogels:** door meer vis in het IJsselmeer hebben vogels zoals de visdief, zwarte stern en aalscholver meer voedsel. De populaties van deze soorten zullen met 5 tot 10% groeien.
- **Leefgebied:** er komt 23 hectare nieuwe natuur in het IJsselmeer en een rustplaats van 2,5 hectare in de Waddenzee, speciaal voor sterns, eidereenden en bontbekplevieren.

6.2 Langetermijneffecten op het milieu

De langetermijneffecten van de Vismigratierivier omvatten herstel van ecosystemen, verbetering van waterkwaliteit en ondersteuning van biodiversiteit, wat bijdraagt aan een veerkrachtig en duurzaam milieu. Op de lange termijn levert het **LIFE-project** deze voordelen:

- **Herstel van ecosystemen:** vissen kunnen hun natuurlijke cyclus weer volgen, waardoor de biodiversiteit toeneemt.
- **Betere waterkwaliteit:** door meer natuurlijke dynamiek wordt het water gezonder voor vissen en planten.
- **Sterker ecosysteem:** met meer vis, vogels en planten wordt het hele gebied veerkrachtiger en beter bestand tegen klimaatverandering.
- **Internationale voorbeeldfunctie:** dit project laat zien hoe je een klimaatbestendige oplossing maakt voor vismigratie. Het kan worden toegepast op ruim 200 vergelijkbare plekken wereldwijd
- **Internationale voorbeeldfunctie:** De Vismigratierivier dient als voorbeeld voor andere projecten wereldwijd, die streven naar het herstel van vismigratieroutes en de verbetering van ecologische balans.

Hoofdstuk 7

Voorbeelden migrerende vissoorten

De Vismigratierivier is gebouwd voor **trekviszen**: soorten die een deel van hun leven in zee doorbrengen en een ander deel in zoet water. Zonder doorgang kunnen ze hun levenscyclus niet voltooien. Binnen het **LIFE-project** gaat het vooral om de doelsoorten uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen:

- Europese aal (paling)
- Atlantische zalm
- Rivierprik en zeeprik
- Elft en fint
- Europese steur
- Houting

Daarnaast profiteren ook andere soorten, zoals spiering en driedoornige stekelbaars, die belangrijk voedsel vormen voor vogels.

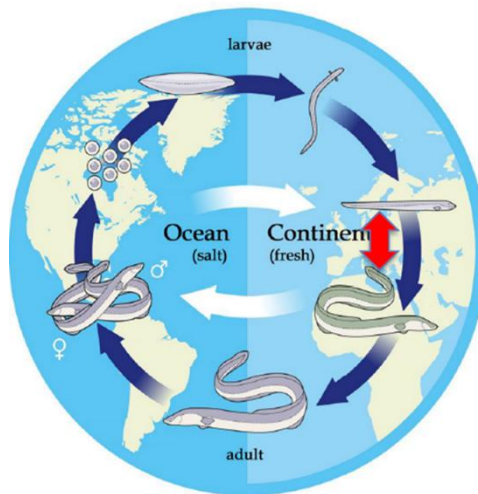

Illustration: life circle of European Eel, from Caribbean to Africa, eventually Europe

Levenscyclus Europese Aal

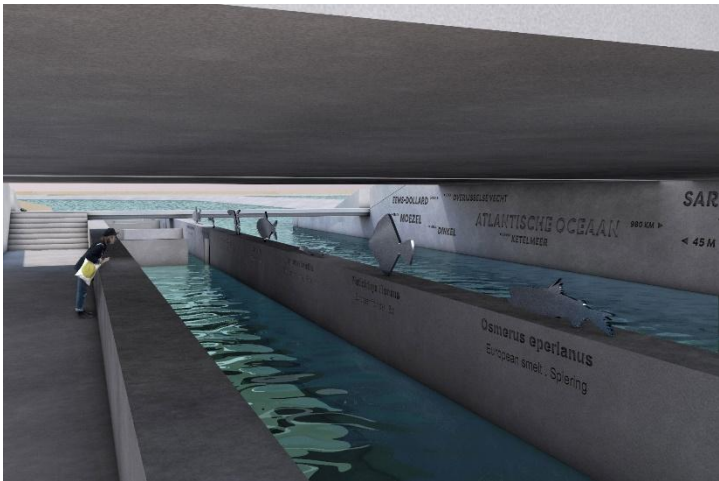
Neem de Europese Aal (paling): deze begint als glasaal in de Sargassozee (bij de Cariben), drijft maanden mee op de Golfstroom en bereikt dan Europa. Jonge palingen willen vanuit zee naar zoet water trekken om daar op te groeien. Door de Afsluitdijk konden ze dat decennialang niet. Met de Vismigratierivier kunnen ze weer veilig naar binnen zwemmen, groot worden, en later terugkeren naar zee om zich voort te planten.

Door dit herstel krijgen soorten een eerlijke kans om te overleven. Experts verwachten dat populaties van deze doelsoorten door de Vismigratierivier met ongeveer 5% per jaar zullen groeien.

Hoofdstuk 8

Beleving en Educatie

De Vismigratierivier is niet alleen een natuurproject, maar ook een plek waar mensen **kunnen leren en beleven**. Landschapsarchitect en kunstenaar Bruno Doedens ontwikkelde een plan waar natuur en cultuur voor de bezoeker samen komen. Zo wordt zichtbaar hoe belangrijk trekvissen zijn, en wat dit project betekent voor natuur en klimaat. Het **LIFE-project** ondersteunt dit door educatie en communicatie te financieren. In de toekomst is de Vismigratierivier openbaar toegankelijk voor publiek. Zolang er nog gebouwd wordt, is het project onder begeleiding te bezoeken.

Links: artist impression, Doedens. Rechts: Uiteindelijke doorgang Vismigratierivier

8.1 Activiteiten en Excursies

De Vismigratierivier biedt diverse activiteiten en excursies om bezoekers te informeren en betrekken bij het project.

- **Wandelexcursies:** georganiseerde wandelingen langs de rivier, waar gidsen vertellen over trekvissen en vogels.
- **Tentoonstellingen:** in het Afsluitdijk Wadden Center kun je via interactieve presentaties en zelfs een VR-beleving ervaren hoe een vis door de rivier zwemt.
- **Groepsarrangementen:** speciale programma's voor scholen, bedrijven en bezoekersgroepen, met vaartochten of colleges.

8.2 Educatieve Programma's

- **Colleges en lessen:** uitleg over trekvissen, natuurherstel en de werking van de Vismigratierivier, speciaal ontwikkeld voor jongeren en scholieren.
- **Kunst en natuur:** projecten zoals het *Blijje Vissen Veld*, een kunstinstallatie die de beweging van eb en vloed laat zien.
- **Internationale voorbeeldfunctie:** door communicatie en educatie laat het LIFE-project ook aan andere landen zien hoe natuur en techniek samen kunnen werken.

Hoofdstuk 9

Communicatiemijlpalen

Vanaf het begin heeft de Vismigratierivier veel aandacht gekregen van pers, politiek en publiek. Binnen het LIFE-project spelen communicatie en educatie een grote rol. Het gaat er niet alleen om de rivier te bouwen, maar ook om te laten zien wat het betekent voor natuur, klimaat en samenleving. Dankzij LIFE is er extra aandacht voor de **voorbeeldfunctie van het project**. Zo wordt de opgedane kennis gedeeld met andere landen en organisaties.

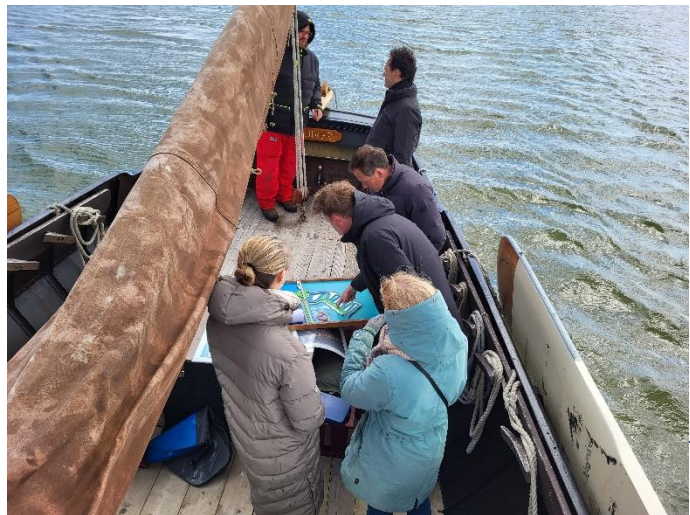
We hebben evenementen georganiseerd, zoals meerdere Wereldvismigratiedagen, stonden op congressen en organiseerden persreizen. Daarnaast communiceren we op structurele basis via website en social media, daar hebben we inmiddels een mooi bereik opgebouwd.

Pers en media

- Persmoment start bouw (jan 2021) [Vismigratierivier officieel van start - De Afsluitdijk](#)
- Persmoment Riettransplantatie (maart 2021) [Vismigratierivier krijgt riet van Makkumer Noordwaard - De Afsluitdijk](#)
- Doorbraak Vismigratierivier Afsluitdijk (jan 2022) [Doorbraak Vismigratierivier - De Afsluitdijk](#)
- Productie innovatieve schuiven [Innovatieve schuiven in de Vismigratierivier houden extreem hoogwater tegen - De Afsluitdijk](#)
- Plaatsing 3D geprinte vissen (juni 2023) [Beleef de Vismigratierivier met de BlijeVis - De Afsluitdijk](#)
- Bezoek Nieuwsuur (NOS) voor Frank Westerman: [Frank Westerman reist Willem Barentsz achterna](#)
- Explainer NU.nl: Wereldprimeur Vismigratierivier (zomer 2024) [Wereldprimeur bij de Afsluitdijk | NU.nl | Explainer](#)
- Internationale persreis via NBTC (zomer 2024): journalisten uit Duitsland, Frankrijk en Engeland op bezoek. Verschillende artikelen in grote kranten en blogs als resultaat.
- Communicatiemoment Waddenzeezijde afgerond (november 2024) [Vismigratierivier stap verder: riviermonding afgerond - De Afsluitdijk](#)
- Podcast EU in Business – Vismigratierivier (dec 2024) [EU in Business #2: Herstel voor trekvissen dankzij de Vismigratierivier 12 december 2024 - New Business Radio | Podcast on Spotify](#)

Georganiseerde evenementen en bijgewoonde congressen

- Wereld Vismigratiedag: 2018 en 2022 (als internationale host-locatie)
- Free Flow Conference (international) 2024
- Floriade – internationale tuinbouwtentoonstelling (2023)
- Toogdag Wadden 2023
- Stakeholdersbijeenkomst Afsluitdijk – een jaarlijks informerende bijeenkomst voor belangrijkste stakeholders (rond de 100 personen) – 2020 tot en met 2025

De Afsluitdijk
21 november 2024 · 🌐
Een voordeur naar het achterland 🇳🇱
D... Meer weergeven

Promoot dit bericht om het bereik van De Afsluitdijk te vergroten.

Bericht promoten

Kristel Meijde en 1,4 d. anderen

271 opmerkingen 96 keer gedeeld

Hoofdstuk 10

Evaluatie

De Vismigratierivier is nog niet in gebruik. De opening wordt verwacht in 2027. Toch zijn er nu al lessen en resultaten die het LIFE-project zichtbaar maakt.

10.1 Successen

- **Slim hergebruik:** materialen zoals zand, steen en riet zijn opnieuw toegepast, wat geld en CO₂ bespaart.
- **Deelprojecten gerealiseerd:** zoals het vogeleiland aan de IJsselmeerzijde en de monding aan de Waddenzeezijde.
- **Communicatie en educatie:** via LIFE zijn de ecologische doelen beter zichtbaar gemaakt voor een breed publiek.

10.2 Geleerde lessen

- **Wetgeving:** regels voor waterveiligheid en natuur kunnen elkaar soms tegenwerken. De Vismigratierivier laat zien dat nieuwe wetgeving nodig kan zijn om projecten als deze makkelijker te maken.
- **Samenwerking:** nauwe samenwerking tussen ecologen, aannemers en beleidsmakers is onmisbaar om ecologie en techniek te combineren.

10.3 Toekomstige stappen

- **Voltooiing van de bouw** in 2026/2027.
- **Monitoring en onderzoek** naar vissen, vogels en waterkwaliteit zodra de rivier open is.
- **Beheer en onderhoud** van de rivier, en rustplaats (hoogwater vluchtplaats) voor vogels, met structurele financiering vanuit de provincie Fryslân.

10.4 Analyse van (verwachte) voordelen

Het LIFE-project levert straks blijvende voordelen:

- **Herstel van vispopulaties:** naar verwachting kan 70% van de vissen die nu nog wachten bij de sluizen straks de rivier gebruiken.
- **Groei van vogelpopulaties:** meer voedsel en nieuw leefgebied zorgen voor een toename van 5 tot 10% bij soorten zoals visdief, sterns en aalscholver.
- **Nieuwe natuur:** 23 hectare langs het IJsselmeer en 2,5 hectare in de Waddenzee.
- **Circulair werken:** slim materiaalgebruik bespaart tijd, geld en CO₂.

- **Klimaatadaptatie:** een oplossing die ook bij stijgende zeespiegel en veranderende rivierafvoer blijft functioneren.

“Van initiatief tot realisatie, het bouwen van de Vismigratierivier is pionierswerk! Zonder flexibiliteit en goede samenwerking tussen alle betrokken partijen was dit project nooit gerealiseerd. Waar in 1928 gebouwd werd tegen de natuur, bouwen we nu met de natuur. Een zoet-zoutwaterverbinding op zo'n grote schaal en ook nog eens in een primaire waterkering is een Nederlandse primeur. De ervaringen die we hier opdoen kunnen wereldwijd in ongeveer 200 vergelijkbare situaties voor trekvis worden toegepast. Het blijft bijzonder dat we een gat in de primaire waterkering maken om een doorgang voor trekvis te creëren. En als je in die doorlaat staat, zie je pas echt hoe groots het is. Het is écht een beleving en dat kan iedereen ervaren, want de Vismigratierivier is straks toegankelijk voor publiek. Wandel door de doorlaat, kijk uit over het IJsselmeer en bezoek de Vismigratierivier!”

– Wiepkje Elsinga, projectmanager Provincie Fryslân

Rijksoverheid

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

© 2025, Provincie Fryslân

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor het overnemen van gedeelten uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Fish Migration River Afsluitdijk